

Könyvtárunkról

A Dokumentációs Központ és Könyvtár 2013 júniusától a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Menedzsment-támogatás és Ügyvitel keretében működik, s mint nyilvános könyvtár, nemcsak a MÁV alkalmazottainak szakirodalmi információs igényeit hivatott kielégíteni, hanem ez irányú kötelezettségét valamennyi állampolgár felé teljesíti.

A könyvtár fejlődése

A könyvtár az 1951-ben alakult Vasúti Tudományos Kutató Intézet (VATUKI) szervezetében kezdte meg a működését, mint Könyvtár és Közlekedéstörténeti Osztály. Induló könyvtári állományát a Szakoktatási Tanácstól átvett válogatott könyv- és folyóirat-állomány alkotta. A kutatóintézet igényeinek megfelelően - ahol a vasúti közlekedés majd valamennyi szakterületének fejlesztésével és vizsgálatával foglalkoztak, - a könyvtár dokumentumállománya jelentős gyűjteménnyé fejlődött. A Könyvtár és Közlekedéstörténeti Osztály neve később Kutatási és Dokumentációs Osztályra, majd Információs és Dokumentációs Osztályra változott. Ezek a névváltoztatások azonban nem jártak feladatbővítésekkel, ellentétben az 1991-ben megjelent 71/1991. (MÁV Ért. 31.) Sz.I. sz. utasítással, amelynek értelmében létrejött - még mindig a VTKI keretein belül - a MÁV Dokumentációs Központ. Még 1991-ben a Dokumentációs Központhoz került a MÁV Tervező Intézet fotóarchívuma, valamint a vezérigazgatósági Reklám Iroda fotóarchívuma. 1996-ban a Dokumentációs Központ átkerült az Oktatási Szakigazgatósághoz, ahová csak rövid ideig, annak megszűnéséig tartozott. 1997 óta az Igazgatási és Jogi Iroda (ma Jogi Igazgatóság) felügyelete alatt - az ÜDSzSz részeként - a Dokumentációs Központ feladatai tovább bővültek. Megjelent a 2/1998. (MÁV Ért. 1-2) IJI sz. utasítás a MÁV Rt. Szakkönyvtári és információellátási hálózataról, amely a Dokumentációs Központot hálózati központi feladatokkal bízta meg. 2000-től az intézmény neve: Dokumentációs Központ és Könyvtár, és egyúttal nyilvános könyvtárrá minősítette a Nemzeti Kulturális Örökségek Minisztériuma. E minősítésnek megfelelően ellátja az 1997. évi CXL. törvényben meghatározott nyilvános könyvtári alapfeladatokat. A MÁV szervezeti átalakítása folyamán 2007-ben új vezérigazgatói utasítás - 35/2007 (XII.21 MÁV Ért. 38.) - határozza meg a könyvtár feladatait. 2009. július 1-jétől a fotóarchívum a MÁV Központi Irattárához került. 2011 áprilisától a MÁV újabb szervezeti változásának részeként a könyvtár a Vasúti Mérnöki és Mérésügyi Szolgáltató Központ keretében működött, majd 2013 júniusától a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. keretében működik tovább.

A könyvtár állománya, gyűjtőköre

A könyvtár gyűjtőköre: a vasúti közlekedés valamennyi szakterülete, sőt kiterjed a határterületekre is, mint pl. a közlekedésjog, statisztika, matematika, fizika, közgazdaság stb. A gyűjtemény magvát a jelenleg több mint 36000 könyvtári egység alkotja, amelynek mintegy fele könyv, fele pedig folyóirat, szakfordítás, UIC (Union Internationale des Chemins de fer), OsZsD (Organizacija Sortudnichesva Zeleznikh Dorog) döntvény, ERRI (European Rail Research Institute) jelentés, valamint a VTKI, (majd FKI - Fejlesztési és Kísérleti Intézet) kutatási jelentések. Több mint 50 külföldi folyóirat jár a könyvtárba, köztük van valamennyi jelentős külföldi - elsősorban angol és német - vasúti szakfolyóirat. CD-ROM-on 2010-ig elérhető a TRANSPORT bibliográfiai adatbázis, amely az OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), az ECMT (European Conference of Ministers of Transport), valamint az USA-beli TRB (United States' Transportation Research Board) közös adatbázisa, s 300 000 tételt tartalmaz. Frissítése negyedévente történik. A könyvtári állomány feltárása jelenleg már számítógépen történik. Közös adatbázis létesül a könyvtári dokumentumok leírásaiból, valamint a folyóiratcikkek tartalmi feltárásaiból. Így nemcsak szélesebb tájékoztatást tudunk nyújtani olvasóinknak, hanem a számítógépes adatbázisunk alapján készülnek a nyomtatott kiadványaink is. Az adatbázis elérhető az interneten.

Szolgáltatások

A könyvtár - megfelelő a nyilvános könyvtári alapfeladatok ellátásának is - mindenki számára biztosítja a helybenolvasást, a kölcsönzést és a másolatszolgáltatást. A könyvtár a dokumentumok rendelkezésre bocsátása mellett bibliográfiai szolgáltatásokat is nyújt az igénylőknek, mint pl. az SDI (témafigyelés) szolgáltatás és irodalomkutatás. A könyvtári szolgáltatásoknak csak egyik része a személyre szabott tájékoztatás. Ugyanilyen fontosságúak a szélesebb felhasználói rétegeknek szóló, nyomtatott formában megjelenő tájékoztató kiadványok.

Ebben a formában három kiadvány jelenik meg: havonta a Vasúti szakirodalmi tájékoztató, évente pedig a MÁV Zrt. Kutatás-fejlesztési tájékoztatója. Esetenként készült a vállalatot irányító szakembereknek a Vezetői tájékoztató c., egy-egy aktuális témát feldolgozó, külföldi szakcikket tömörítő kiadvány. A könyvtár látta el a magyar folyóiratok központi beszerzését a MÁV Zrt. központi szervezetei számára, valamint végzi a fordítási tevékenység ügyintézését.

Együttműködés

Más intézményekkel való együttműködés négy területen valósul meg:

- A Dokumentációs Központ és Könyvtár a MÁV szakkönyvtári hálózatán belül, mint hálózati központ segíti a hálózaton belüli könyvtárakat és információellátó helyeket.
- Együttműködik a közlekedési szakkönyvtárakkal (LRI - Légitforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság, KTI - Közlekedéstudományi Intézet, Közlekedési Múzeum könyvtárai).
- Tagja a Libinfo és Matarka konzorciumoknak.
- Nemzetközi szinten együttműködik az UIC, valamint az OSzZsD dokumentációs központjaival.

Forrás: <https://www.mavcsoport.hu/mav-szk/konyvtarunkrol>